

Περιγραφική Ανατομική

Περιγραφή / Περιεχόμενο Μαθήματος

Μαθησιακοί Στόχοι

Χειμερινού Εξαμήνου

Περιγραφική Ανατομική II

(Μυοσκελετικό – Άσκηση στο Πτώμα

& Νευροανατομία)

Εαρινού Εξαμήνου

Ανατομία Περιγραφική Ανατομική I

(Σπλαγχνολογία)

Περιγραφική Ανατομική

Περιγραφή / Περιεχόμενο Μαθήματος / Μαθησιακοί Στόχοι

Περιγραφική Ανατομική Ι (Εαρινού Εξαμήνου)

Σπλαγγχνολογία:

Διευθυντής & Υπεύθυνος:

Π. Σκανδαλάκης, Καθηγητής

Συντονιστές Μαθήματος
Σπλαγγχνολογίας:

Θ. Τρουπής, Αναπλ. Καθηγητής
Α. Μαζαράκης, Επ. Καθηγητής

Διδάσκοντες:

Ε. Τζόνσον, Καθηγήτρια
Δ. Βενιεράτος, Αναπλ. Καθηγητής
Κ. Βλάσης, Αναπλ. Καθηγητής
Ε. Κοτσιομήτης, Αναπλ. Καθηγητής
Θ. Τρουπής, Αναπλ. Καθηγητής
Α. Μαζαράκης, Επ. Καθηγητής
Μ. Πιάγκου, Επ. Καθηγήτρια
Β. Πρωτογέρου, Επ. Καθηγητής
Θ. Δεμέστιχα, Επ. Καθηγήτρια
Μ. Σαλμάς, Επ. Καθηγητής
Και Συνεργάτες Εργαστηρίου Ανατομίας

Ανατομία Ι (Σπλαγγχνολογία) Εαρινού Εξαμήνου

- **Αναπνευστικό Σύστημα**
- **Καρδιαγγειακό Σύστημα**
- **Γαστρεντερικό Σύστημα**
- **Επικουρικοί αδένες γαστρεντερικού συστήματος**
- **Γεννητικό Σύστημα Άρρενος**
- **Γεννητικό Σύστημα Θήλεος**
- **Ουροποιητικό Σύστημα**
- **Λεμφικό Σύστημα**
- **Μαστός**
- **Δέρμα και κεράτινα εξαρτήματα δέρματος**

Περιγραφική Ανατομική Ι

Σπλαγχνολογία

Βασικά Στοιχεία Μαθήματος

Σχολή	Επιστημών Υγείας
Τμήμα	Ιατρική
Τομέας	Βασικών Ιατρικών Επιστημών
Διδάσκοντες	Μέλη ΔΕΠ & συνεργάτες του Εργαστηρίου Ανατομίας
Προπτυχιακό / Μεταπτυχιακό	Τίτλος Μαθήματος
Προπτυχιακό	Περιγραφική Ανατομική Ι

Είδος Μαθήματος

Εξάμηνο Διδασκαλίας 1 ^ο – 12 ^ο	Υποχρεωτικό (Υ), Υποχρεωτικής Επιλογής (ΥΕ), Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Υποβάθρου (ΥΠ), Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ), Γενικών Γνώσεων (ΓΓ), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Μάθημα Κορμού (ΚΟ), Ειδίκευσης (ΕΙΔ), Κατεύθυνσης (ΚΑ)
3 ^ο	Υ		ΚΟ

Διδασκαλία

Το μάθημα διδάσκεται 6 ώρες / εβδομάδα (αμφιθέατρο: 5 ώρες, εργαστήριο: 1 ώρα)

Σύνολο ωρών εξαμήνου: 6 ώρες x 13 εβδομάδες = 78 ώρες

Διδακτικές μονάδες: 6

Προβλεπόμενες Ώρες Διδασκαλίας ανά εξάμηνο				Σύνολο εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας	Διδακτικές Μονάδες	Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας (Ναι/Όχι)	Εργασία ή Πρόοδος (Ναι / Όχι) Υποχρεωτική / Προαιρετική
Διαλέξεις	Εργαστήρια	Μικρές ομάδες	Άλλη				
65	13	10		13 εβδομάδες 78 ώρες			Όχι

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα

Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου	+
---------------------------------------	---

Περιγραφή / Περιεχόμενο Μαθήματος και Μορφή Εκπαίδευσης

Το αντικείμενο της Σπλαγγνολογίας περιλαμβάνει τη γνώση της τοπογραφικής και λειτουργικής ανατομικής των οργάνων τραχήλου, θώρακα, κοιλιάς και πυέλου και των συστημάτων (αναπνευστικό, κυκλοφορικό, πεπτικό, ουροποιητικό, γεννητικό άρρενος & θήλεος και λεμφικό).

Τα περιεχόμενα περιλαμβάνουν:

1. Σπλάγγνα του τραχήλου, περιτονίες, αγγείωση, λεμφική παροχέτευση και εννεύρωση
2. Οδηγά σημεία και απεικονιστική ανατομία τραχήλου
3. Σπλάγγνα του θώρακα και του μεσοθωρακίου (τραχεία, πνεύμονες, καρδιά, μεγάλα αγγεία, οισοφάγος, αγγείωση, λεμφική παροχέτευση και εννεύρωση)
4. Οδηγά σημεία και απεικονιστική ανατομία θώρακα
5. Σπλάγγνα της κοιλιάς (οισοφάγος, στόμαχος, λεπτό και παχύ έντερο, ήπαρ, χοληφόρα, πάγκρεας, σπλήνας, αγγείωση, λεμφική παροχέτευση και εννεύρωση)
6. Οδηγά σημεία και απεικονιστική ανατομία κοιλιάς
7. Σπλάγγνα του οπισθοπεριτοναϊκού χώρου (νεφροί, ουρητήρες, επινεφρίδια, αγγείωση, λεμφική παροχέτευση και εννεύρωση)
8. Απεικονιστική ανατομία του οπισθοπεριτοναϊκού χώρου
9. Σπλάγγνα της πυέλου (ουρητήρες, ουροδόχος κύστη, ουρήθρα, γεννητικά όργανα, ορθοπρωτικός σωλήνας), αγγείωση, λεμφική παροχέτευση και εννεύρωση. Πυελικό διάφραγμα και περιτονία.
10. Απεικονιστική ανατομία πυέλου
11. Περίνεο και έξω γεννητικά όργανα, αγγείωση, λεμφική παροχέτευση και εννεύρωση.

Σκοπός του Μαθήματος και Επιδιωκόμενοι Στόχοι

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τη δομή και την οργάνωση των οργάνων και συστημάτων τραχήλου, θώρακα, κοιλιάς και πυέλου και η κατανόηση από το φοιτητή / τρια των αλληλεξαρτήσεων των συστημάτων. Οι διαλέξεις και οι εργαστηριακές ασκήσεις εστιάζουν στην κατανόηση και την εμπέδωση των τοπογραφικών και λειτουργικών σχέσεων των οργάνων και συστημάτων και τις συσχετίζουν με στοιχεία της απεικονιστικής και κλινικής ανατομίας. Με την ολοκλήρωση της διδακτέας ύλης οι φοιτητές πρέπει να είναι ικανοί να:

- Αναγνωρίζουν μακροσκοπικά ανατομικές δομές
- Αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά των ανατομικών δομών

- Αναγνωρίζουν τα ανατομικά οδηγία ψηλαφητά σημεία
- Αναγνωρίζουν τις κύριες δομές σε εγκάρσιες τομές του ανθρωπίνου σώματος
- Κατέχουν την συσχέτιση δομής και λειτουργίας
- Μπορούν να συνεργάζονται στα πλαίσια της ιατρικής ομάδας
- Γνωρίζουν την δομή των οργάνων και συστημάτων θώρακα, κοιλίας και πυέλου
- Προσδιορίζουν τις τοπογραφικές και λειτουργικές σχέσεις των οργάνων και συστημάτων
- Προσδιορίζουν τις βασικές τοπογραφικές ανατομικές σχέσεις σε διάφορες μορφές απεικόνισης

Διδακτέα Ύλη

1. Θεματική Ενότητα:

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΣΠΛΑΓΧΝΟΛΟΓΙΑ

Διαλέξεις	Εργαστήρια
3 ώρες	

Εκπαιδευτικοί Στόχοι:

Με την ολοκλήρωση της διδακτέας ύλης οι φοιτητές πρέπει να είναι ικανοί:

- Να αναγνωρίζουν τις κύριες κοιλότητες του σώματος – θωρακική (υπεζωκοτική & μεσοθωράκιο), κοιλιακή, περιτοναϊκή, πυελική
- Να αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά των διαφόρων συστημάτων του ανθρωπίνου σώματος (αναπνευστικό, κυκλοφορικό, πεπτικό, ουρογεννητικό)
- Να αναγνωρίζουν τις κύριες δομές των διαφόρων συστημάτων του ανθρωπίνου σώματος (αναπνευστικό, κυκλοφορικό, πεπτικό, ουρογεννητικό)
- Να κατέχουν την συσχέτιση δομής και λειτουργίας των οργάνων των διαφόρων συστημάτων του ανθρωπίνου σώματος (αναπνευστικό, κυκλοφορικό, πεπτικό, ουρογεννητικό)

2. Θεματική Ενότητα:

ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Διαλέξεις	Εργαστήρια
10 ώρες	2 ώρες

Εκπαιδευτικοί Στόχοι:

Με την ολοκλήρωση της διδακτέας ύλης οι φοιτητές πρέπει να είναι ικανοί:

- Να αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά της θωρακικής κοιλότητας και του τοιχώματος.
- Να γνωρίζουν τα όρια, τα περιεχόμενα της εισόδου της θωρακικής κοιλότητας
- Να αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά των σπλάγγων της άνω αεροφόρου οδού (ρίνα, ρινική & στοματική μοίρα του φάρυγγα, λάρυγγα), περιτονίες, αγγείωση, λεμφική παροχέτευση και εννεύρωση
- Να γνωρίζουν τις τοπογραφικές σχέσεις των οργάνων
- Να αναγνωρίζουν τα σπλάγγνα της κάτω αεροφόρου οδού (τραχεία, βρόγχοι, πνεύμονες) περιτονίες, αγγείωση, λεμφική παροχέτευση και εννεύρωση
- Να αναγνωρίζουν την δομή, τα τοπογραφικά χαρακτηριστικά και τη λειτουργία των υπεζωκοτικών κοιλοτήτων

- Να αναγνωρίζουν τα οδηγία σημεία και την απεικονιστική ανατομία τραχήλου
- Να αναγνωρίζουν τα οδηγία σημεία και την απεικονιστική ανατομία θώρακα
- Να αναγνωρίζουν τις κύριες δομές του αναπνευστικού συστήματος σε εγκάρσιες τομές του ανθρωπίνου σώματος
- Να κατέχουν την συσχέτιση δομής και λειτουργίας των οργάνων του αναπνευστικού συστήματος

3. Θεματική Ενότητα: ΚΑΡΔΙΑ & ΜΕΣΟΘΩΡΑΚΙΟ

Διαλέξεις	Εργαστήρια
8 ώρες	2 ώρες

Εκπαιδευτικοί Στόχοι:

Με την ολοκλήρωση της διδακτέας ύλης οι φοιτητές πρέπει να είναι ικανοί:

- Να αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά του μεσοθωρακίου.
- Να γνωρίζουν τα περιεχόμενα του άνω και κάτω (πρόσθιο, μέσο και οπίσθιο τμήμα) μεσοθωρακίου
- Να αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά των μεγάλων αγγείων
- Να γνωρίζουν τις τοπογραφικές σχέσεις των αγγείων και οργάνων
- Να αναγνωρίζουν την δομή, τα τοπογραφικά χαρακτηριστικά και τη λειτουργία του περικαρδίου (ινώδες και ορογόνο)
- Να γνωρίζουν τα κολπώματα του ορογόνου περικαρδίου
- Να αναγνωρίζουν την δομή, τα τοπογραφικά χαρακτηριστικά και τη λειτουργία της καρδιάς, περιτονίες, αγγείωση, λεμφική παροχέτευση και εννεύρωση
- Να αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά των στομίων και των βαλβίδων της καρδιάς
- Να αναγνωρίζουν τα οδηγία σημεία και την απεικονιστική ανατομία θώρακα
- Να αναγνωρίζουν τις κύριες δομές του κυκλοφορικού συστήματος σε εγκάρσιες τομές του ανθρωπίνου σώματος
- Να κατέχουν την συσχέτιση δομής και λειτουργίας των οργάνων του κυκλοφορικού συστήματος

4. Θεματική Ενότητα: ΠΕΠΤΙΚΟ

Διαλέξεις	Εργαστήρια
16 ώρες	4 ώρες

Εκπαιδευτικοί Στόχοι:

Με την ολοκλήρωση της διδακτέας ύλης οι φοιτητές πρέπει να είναι ικανοί:

- Να αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά της περιτοναϊκής κοιλότητας και του κοιλιακού τοιχώματος.
- Να περιγράφουν τους χώρους της κοιλίας
- Να αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά των τμημάτων του εντερικού σωλήνα (φάρυγγα, οισοφάγο, στομάχο, λεπτό έντερο και παχύ έντερο), περιτονίες, αγγείωση, λεμφική παροχέτευση και εννεύρωση
- Να αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά των μεγάλων αδένων (ήπαρ, πάγκρεας), περιτονίες, αγγείωση, λεμφική παροχέτευση και εννεύρωση
- Να γνωρίζουν τις τοπογραφικές σχέσεις των οργάνων
- Να αναγνωρίζουν την δομή και τα τοπογραφικά χαρακτηριστικά του κοιλιακού περιτοναίου
- Να αναγνωρίζουν τα οδηγία σημεία και την απεικονιστική ανατομία κοιλίας
- Να αναγνωρίζουν τις κύριες δομές του πεπτικού συστήματος σε εγκάρσιες τομές του ανθρωπίνου σώματος
- Να κατέχουν την συσχέτιση δομής και λειτουργίας των οργάνων του πεπτικού συστήματος

5. Θεματική Ενότητα: ΓΕΝΝΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΡΡΕΝΟΣ

Διαλέξεις	Εργαστήρια
8 ώρες	

Εκπαιδευτικοί Στόχοι:

Με την ολοκλήρωση της διδακτέας ύλης οι φοιτητές πρέπει να είναι ικανοί:

- Να αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά της πυελικής κοιλότητας άρρενος.
- Να αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά των σπλάγχων του ουρογεννητικού συστήματος άρρενος, την αγγείωση, λεμφική παροχέτευση και εννεύρωση.
- Να αναγνωρίζουν το πυελικό διάφραγμα και την περιτονία.
- Να γνωρίζουν τις τοπογραφικές σχέσεις των οργάνων

- Να αναγνωρίζουν την δομή και τα τοπογραφικά χαρακτηριστικά του πυελικού περιτοναίου
- Να αναγνωρίζουν τα οδηγία σημεία και την απεικονιστική ανατομία πυέλου
- Να αναγνωρίζουν τις κύριες δομές του γεννητικού συστήματος άρρενος σε εγκάρσιες τομές του ανθρωπίνου σώματος
- Να κατέχουν την συσχέτιση δομής και λειτουργίας των οργάνων του γεννητικού συστήματος άρρενος
- Να αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά του περινέου και τα έξω γεννητικά όργανα, την αγγείωση, λεμφική παροχέτευση και εννεύρωση.

6. Θεματική Ενότητα: **ΓΕΝΝΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΘΗΛΕΟΣ**

Διαλέξεις	Εργαστήρια
8 ώρες	

Εκπαιδευτικοί Στόχοι:

Με την ολοκλήρωση της διδακτέας ύλης οι φοιτητές πρέπει να είναι ικανοί:

- Να αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά της πυελικής κοιλότητας θήλεος.
- Να αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά των σπλάγγνων του ουρογεννητικού συστήματος θήλεος, την αγγείωση, τη λεμφική παροχέτευση και εννεύρωση.
- Να αναγνωρίζουν το πυελικό διάφραγμα και την περιτονία
- Να γνωρίζουν τις τοπογραφικές σχέσεις των οργάνων
- Να αναγνωρίζουν την δομή και τα τοπογραφικά χαρακτηριστικά του πυελικού περιτοναίου
- Να αναγνωρίζουν τα οδηγία σημεία και την απεικονιστική ανατομία πυέλου
- Να αναγνωρίζουν τις κύριες δομές του γεννητικού συστήματος θήλεος σε εγκάρσιες τομές του ανθρωπίνου σώματος
- Να κατέχουν την συσχέτιση δομής και λειτουργίας των οργάνων του γεννητικού συστήματος θήλεος
- Να αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά του περινέου και τα έξω γεννητικά όργανα, την αγγείωση, λεμφική παροχέτευση και εννεύρωση.

7. Θεματική Ενότητα: ΟΥΡΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Διαλέξεις	Εργαστήρια
8 ώρες	2 ώρες

Εκπαιδευτικοί Στόχοι:

Με την ολοκλήρωση της διδακτέας ύλης οι φοιτητές πρέπει να είναι ικανοί:

- Να αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά των οργάνων του οπισθοπεριτοναϊκού χώρου (νεφροί, ουρητήρες, επινεφρίδια), την αγγείωση, λεμφική παροχέτευση και εννεύρωση
- Να αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά των σπλάγχων του ουροποιητικού συστήματος {εκκριτικοί (νεφροί) και αποχετευτικοί (νεφρικοί κάλυκες, νεφρικοί, πύελος, ουρητήρες, ουροδόχος κύστη, ουρήθρα)}, περιτονίες, αγγείωση, λεμφική παροχέτευση και εννεύρωση
- Απεικονιστική ανατομία του οπισθοπεριτοναϊκού χώρου
- Να γνωρίζουν τις τοπογραφικές σχέσεις των οργάνων
- Να αναγνωρίζουν τα οδηγία σημεία και την απεικονιστική ανατομία
- Να αναγνωρίζουν τις κύριες δομές του ουροποιητικού συστήματος σε εγκάρσιες τομές του ανθρωπίνου σώματος
- Να κατέχουν την συσχέτιση δομής και λειτουργίας των οργάνων του ουροποιητικού συστήματος

8. Θεματική Ενότητα: ΛΕΜΦΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Διαλέξεις	Εργαστήρια
4 ώρες	

Εκπαιδευτικοί Στόχοι:

Με την ολοκλήρωση της διδακτέας ύλης οι φοιτητές πρέπει να είναι ικανοί:

- Να αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά των οργάνων του λεμφικού συστήματος (λεμφαγγεία, θωρακικοί πόροι, λεμφαδένες, και λεμφογάγγλια)
- Να αναγνωρίζουν τα σημαντικά χαρακτηριστικά του σπληνός και το θύμου αδένος
- Να γνωρίζουν τις τοπογραφικές σχέσεις των οργάνων
- Να αναγνωρίζουν τα οδηγία σημεία και την απεικονιστική ανατομία

- Να αναγνωρίζουν τις κύριες δομές του λεμφικού συστήματος σε εγκάρσιες τομές του ανθρώπινου σώματος
- Να κατέχουν την συσχέτιση δομής και λειτουργίας των οργάνων του λεμφικού συστήματος